

Rijksvastgoedbedrijf
*Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties*

Rijksvastgoedbedrijf

Transitie naar een circulaire voorraad

Bert Albers

10-10-2019

Verhaallijn

**STILSTAAN
BIJ JE
HANDELEN
IS
VOORUITGANG**

Loesje

- Korte introductie RVB
- Doelen t.a.v. Circulair Bouwen
- Dilemma's bij de doelen
- Vanuit strategie en kennis naar inkooppeisen
- Projectvoorbeelden

Rijksvastgoedbedrijf

Beheer en instandhouding van de grootste, meest diverse Vastgoedportefeuille van Nederland.

In cijfers (2018)

- Ca. 12 miljoen m² BVO gebouwen
- Ca. 89.000 ha. grond
- Ca. 2.200 medewerkers (2.050 fte)

Ambtenaren

Rechters

Gedetineerden

Kunst

Krijgsmacht

De Koning

circulair
inkopen

Programmateam

'Koers naar een circulair RVB' —————> **7 actielijnen**

learning by
doing

programma is
hulpconstructie

adaptief
proces

bewust-
wording

- Leerprojecten uitvoeren
- Leerlessen implementeren
- Circulaire RVB professional
- Paspoorten en Marktplaatsen
- Circulair Inkopen
- Circulair Beheren
- KPI's

Taak: behalen van de circulaire doelen.

RVB Doelen voor Circulair Bouwen

Doel

Van verbruik naar gebruik van grondstoffen en hulpbronnen.
Geen afval en maximaal waardebehoud.

Uitspraak over Paspoorten

25% CO2-reductie
t.o.v. 2008

Circulair beheren
Circulair aanbesteden
**50% reductie
primaire grondstoffen**

(NL) RVB Circulair

100% duurzame
energievoorziening

CO2-neutraal

- CB'23 / Paspporten
- Zelf: Experimenten
- Zelf: Visie op paspoorten en marktplaatsen

OGF / Cirkelstad

- CB'23 / Meetbaarheid
- Zelf: Laaghangend fruit beheer
- Zelf: Kennisontwikkeling

- CB'23 / Framework
- CB'23 / Meetbaarheid
- Zelf: KPI's
- Zelf: Samenwerkingomgeving

Uitspraak over Paspporten

**25% CO2-reductie
t.o.v. 2008**

Circulair beheren
Circulair aanbesteden
**50% reductie
primaire grondstoffen**

(NL) RVB Circulair
**100% duurzame
energievoorziening**

**50% CO2-reductie
t.o.v. 2008**

CO2-neutraal

Dilemma's bij de doelen

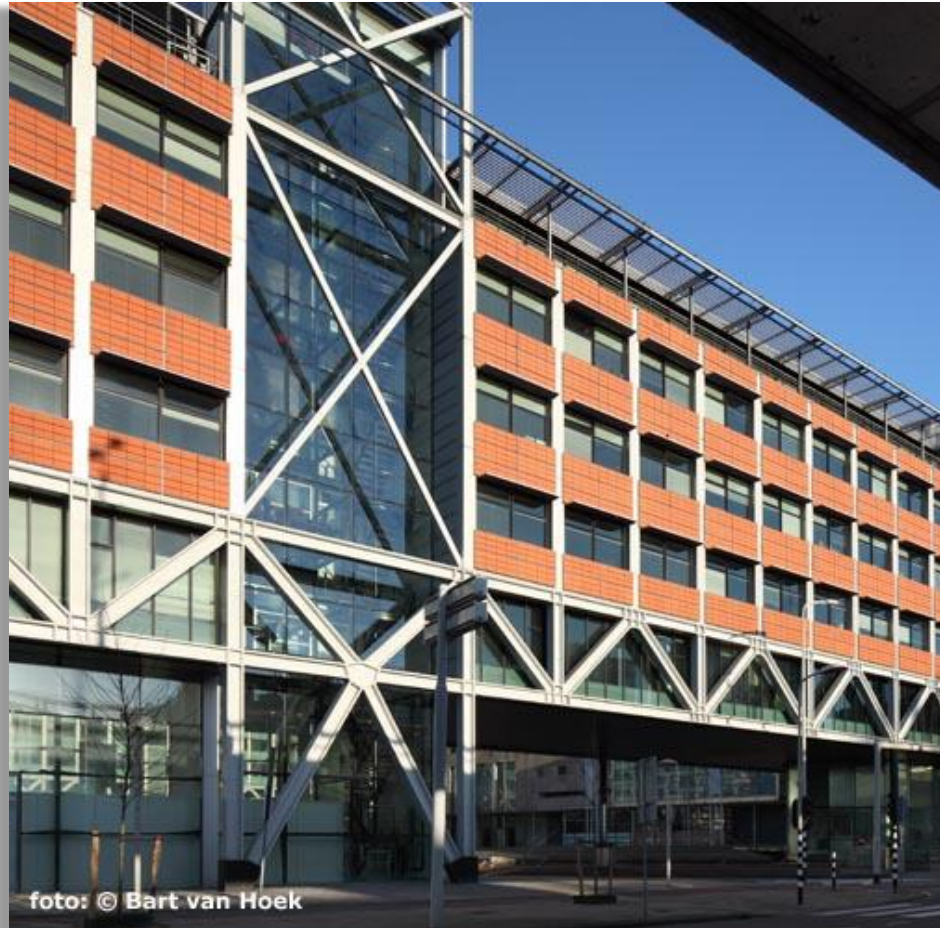

wij zijn
100%
circulair

- Wij hebben de gehele voorraad aangepakt.... of juist met rust laten?

✗ Wij hebben de gehele
voorraad aangepakt....
of juist met rust laten?

✗ Wij hebben de gehele
voorraad aangepakt....
of juist met rust laten?

Wij hebben de gehele
voorraad aangepakt....
of juist met rust laten?

Wij hebben de gehele
voorraad aangepakt....
of juist met rust laten?

- Wij reduceren primair
grondstofgebruik met ?%

2018	2020	2022	2024	2026	2028	2030
?	-20%	-26%	-32%	-38%	-44%	-50%

Reductie primaire grondstoffen

- Wat is het ijk-jaar?
- Kg's, aantallen, volume
- Zowel hernieuwbaar als niet-hernieuwbaar?
- Haalbaar en aantoonbaar?

- ✗ Wij hebben de gehele voorraad aangepakt.... of juist met rust laten?
- ✗ Wij reduceren primair grondstofgebruik met 50%?

Ideaal:

- ✓ Geen milieuschade
Over de gebruiksduur zijn de milieukosten ≤ 0
- ✓ Geen verspilling van waarden
Alle grondstoffen worden na hun gebruiksduur, zonder afbreuk aan waarde, opnieuw nuttig toegepast.

wij WERKEN

50 %

circulair

Tot aan 2030:

- In 2030 storten en verbranden we $\leq 50\%$ niveau 2020.
- In 2030 is de MPG 50% van het niveau in 2020
- We onderbouwen de ontwerpstrategie vanuit lange termijn materiaal waardebehoud

Vanuit strategie en kennis naar inkooppeisen

Geen project zonder circulaire strategie

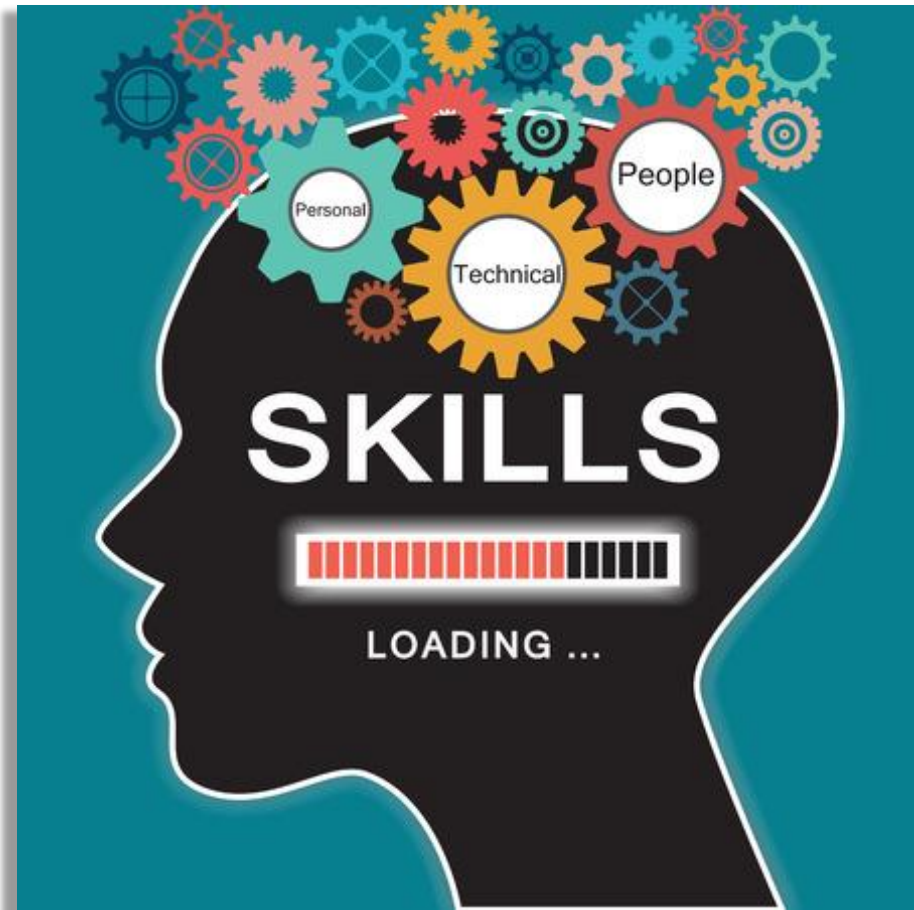

Geheel / per laag van Stewart Brand

- Behouden van waarden
- Lage milieu-impact
- Ontwerpen
- Economisch / Samenw. / Inkoopmodel
- Informatie

Inkoopeisen stellen vereist kennis

Voorbeelden

- Een zeer lage MPG (event. EMVI)
- Deel-MPG lagen van Steward Brant?
- 'Banned list'
- Hergebruik van dubbelglas.

Leren over regelgeving / kwaliteit

- Meerdere partijen kunnen voldoen
- Veiligheidsaspecten & certificering

Inkoopeisen stellen vereist kennis

Van afvoer naar bestemmingseisen?!

- Moet aangeboden voor recycling / hergebruik bijv. beton.
- Moet aangeboden op marktplaats

Toepassing nieuw:

- Bijv. % sec. cement of CO2 'arme' – betonmengsels.
- Max. MKI per toepassing.

Inkoopeisen stellen vereist kennis

Het kip-ei-verhaal

- Wat je niet vraagt wordt niet geleverd.
- Wat er niet is kan je niet kopen.

Een taak voor allen in een transitieproces.

Voorbeelden van 'Learning by doing'

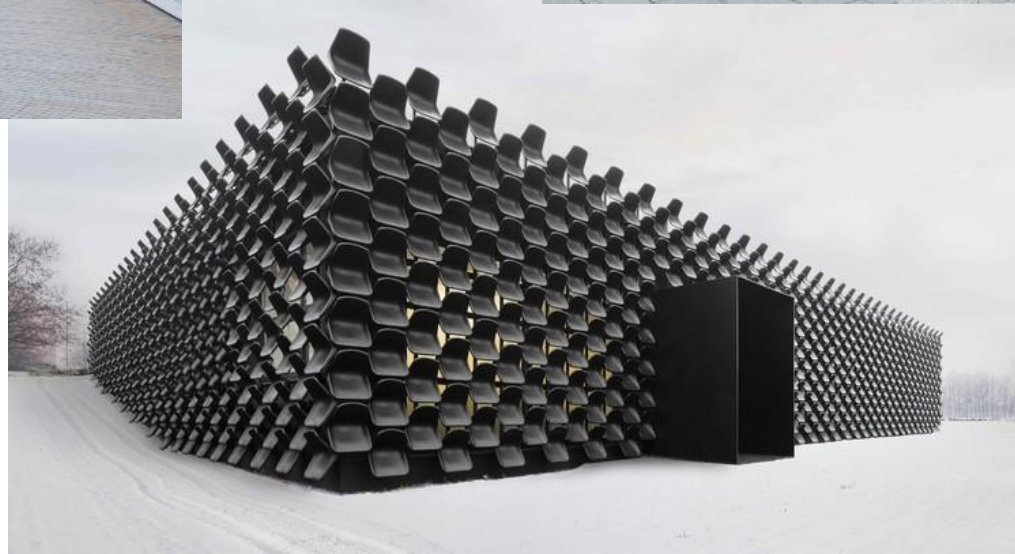

Circulair Inkopen = Experimenteren

Circulair Inkopen = De markt uitdagen

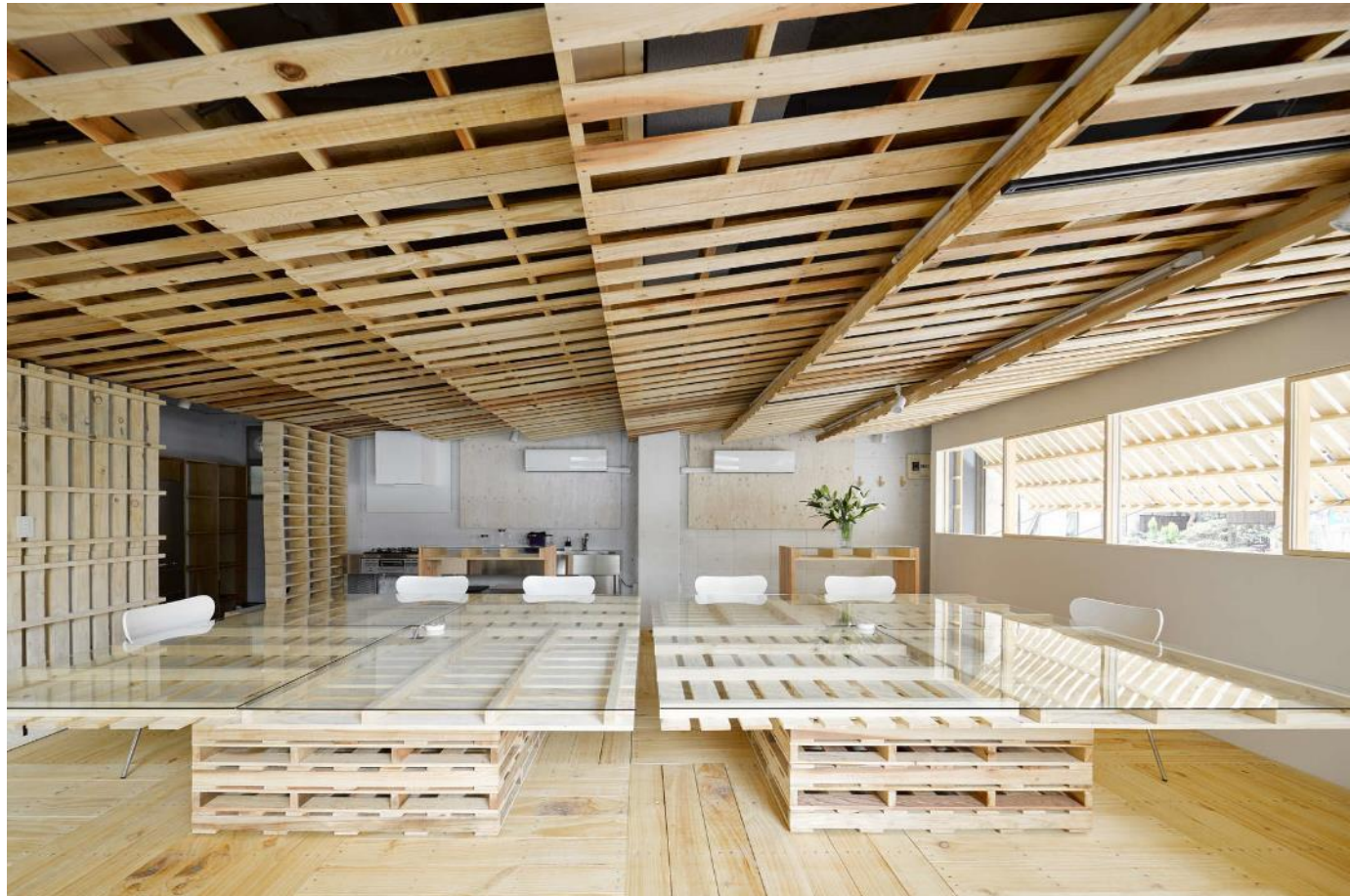

Circulair Inkopen = Nieuwe contractvormen

Circulair Inkopen = Een helder doel stellen

Circulair Inkopen = Samenwerken

Circulair Inkopen = Hergebruik belonen

Circulair Inkopen = Samen waarde creëren

Circulair Inkopen = Ruimte geven

Circulair = Niet altijd het gevolg van Inkopen

Vragen?